

30a Trobada de tècniques i tècnics d'educació de l'àmbit local

EDUCACIÓ I ACCIÓ MUNICIPAL: HORITZÓ 2025

GIRONA. Biblioteca Carles Rahola

La 30a Trobada de tècniques i tècnics d'educació de l'àmbit local "Educació i acció municipal: horitzó 2025", organitzada per l'associació catalana de tècnics i tècniques d'educació de l'àmbit local, TÉKHNE, en aquesta edició conjuntament amb l'Ajuntament de Girona, va acomplir amb el que s'havia previst tant en contingut com en funcionament. La jornada va sobrepassar les expectatives respecte al nombre de participants amb la presència de regidors/es, tècnics i tècniques d'educació i altres professionals provinents de 36 municipis d'arreu de Catalunya.

La jornada es va iniciar puntualment i va ser inaugurada per l'Alcalde de Girona, Sr. Carles Puigdemont, la regidora d'Educació i Esports, Sra. Isabel Muradàs, la presidenta de TÉKHNE Sra. Rosa Pitarch, i el Sr. Josep Fernández, representant dels Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

A continuació es va celebrar la taula de diàleg prevista, moderada per **Milagros Pérez Oliva**, amb aportacions respecte a la visió de l'educació en el territori a mitjà termini i les tendències respecte a les necessitats educatives des de tres mirades disciplinàries diferents per part d'una filòsofa, **Carla Carreras**; un sociòleg, **Xavier Bonal** i una psicòloga social i experta en TIC, **Dolors Reig**.

Durant tota la jornada ens va acompanyar la mirada externa de **Jordi Grau**, periodista, que al final de la trobada ens va comunicar les seves impressions.

Després de les aportacions inicials, els més de cent participants es van distribuir en cinc grups de treball. Cada grup tenia adscrit un dinamitzador/a i un relator/a, membres de Tékhne.

Els grups tenien dues tasques encomanades:

1a.- Destil·lar les intervencions de les taules, consensuant dues paraules-clau definitòries de les aportacions més rellevants de cadascun dels ponents.

Amb aquestes paraules es va confegir un núvol, que va estar present a la taula final de la jornada. Les dues paraules que més van sobresortir, van ser: **PARTICIPACIÓ** i **DEMOCRÀCIA**. Les deu següents en ordre similar: **CONNECTIVITAT, CULTURA, VALORS, ALFABETITZACIÓ DEMOCRÀTICA, REFLEXIÓ, DELIBERACIÓ, DIÀLEG, INCLUSIÓ, EMPODERAMENT** i **EMPATIA**.

2a.- Debatre quatre qüestions i resumir les aportacions consensuades. Cada relator/a estava encarregat d'omplir un document amb la sinopsi del debat.

Les aportacions fetes pels participants a cada grup de debat i resumides pels relators/es queden recollides en l'apartat següent d'aquest document.

SÍNTESI DE LES APORTACIONS DELS GRUPS DE DEBAT

En la segona part del treball en grup, les qüestions plantejades van estar les següents:

- a. Tot i el marc legislatiu actual, quins són els arguments que fonamenten el desenvolupament de polítiques educatives en els ajuntaments?
Què aporta a aquest argumentari la Carta de Ciutats Educadores?
- b. Quins han de ser els àmbits educatius d'intervenció?
- c. Per a dur a terme aquestes "noves" polítiques educatives locals, tindran raó de ser les actuals estructures organitzatives de les regidories d'educació?
- d. Quins perfils professionals seran necessaris? Com ens imaginem el seu rol? L'acció educativa municipal es pot fer sense tècnics d'educació?

El debat pretenia donar resposta als interrogants següents:

1. Fonaments / Per a què ens hem de preparar?
2. Intervencions / On posar l'accent?
3. Estructura / Com organitzar-nos?
4. Perfil professional / Quins es necessitaran?

1. Fonaments / Per a què ens hem de preparar?

Respecte a la primera qüestió, hi ha unanimitat en els grups i s'afirma que:

- Els Ajuntaments són l'administració més propera a la ciutadania. És des de l'àmbit local que es pot parlar d'educació en un sentit ampli i global, com ho fa la carta de ciutats educadores.
- S'assenyala que treballar des de la proximitat vol dir compromís (amb la ciutat i amb la ciutadania).

Tots els grups coincideixen en que la proximitat és el factor clau, pel **coneixement del territori** que facilita :

- **l'anàlisi de necessitats de la població** (cada vegada desigualtats més complexes).
- **la interacció amb d'altres serveis del territori.**

- Com a **servei públic de proximitat** :
 - poden crear **complicitats i connexió.**
 - poden orquestrar l'**avaluació** dels resultats de les intervencions.
 - han de garantir **la cohesió social, l'equitat.**
 - han d'exercir la funció **compensatòria i proveir d'oportunitats per a la igualtat.**
 - tenen més facilitat per prendre decisions i actuar amb més **rapidesa.**

- **La Carta de Ciutats Educadores, continua essent vigent**, per a les polítiques educatives locals ja que parteix d'un concepte ampli d'educació, definint les polítiques com accions inspirades en **principis** de justícia social, participació, civisme democràtic, qualitat de vida...

2. Intervencions / On posar l'accent?

En la concreció d'àmbits prioritaris d'intervenció, els grups anomenen tres eixos que han d'inspirar l'acció promociada des de les polítiques educatives de proximitat:

- **la transversalitat** i la necessària **complicitat** entre administracions i entre els diferents agents educatius del territori (un grup ho concreta amb el Projecte Educatiu de Ciutat).
- l'enfocament d'entendre l'**educació al llarg i ample de la vida** i no restringida només al sistema educatiu formal ni a les edats escolars.
- la importància de facilitar la **participació dels diferents agents** des de la promoció de **noves participacions**, procurant espais de **reflexió, debat i compromís**.

En la concreció dels àmbits d'acció educativa de proximitat, hi ha tres tipus de resposta:

a.- un enfocament del terme des d'una òptica general.

La concreció que fan es refereix als criteris que fonamenten els principis de la Carta de Ciutats Educadores, com: **cohesió, participació, empoderament, equitat, compensació, interconnexió...**

b.- altres respostes fan referència a grans temes prioritaris:

- recuperar la **municipalització** del 0-12.
- implicació del **teixit associatiu** dels infants i joves.
- promoció del **coneixement i ús de la ciutat**.
- treball amb **entitats i agents del territori**.

c.- altres concreten molt més i assimilen els àmbits a programes d'intervenció:

- Enfortir el **treball 0-3**.
- **Acompanyament de famílies**.
- Promoció de l'**Èxit Educatiu**.
- Implicació local en la **Formació Professional**.

3. Estructura / Com organitzar-nos?

Pel que fa a l'organització, hi ha acord en que cal un **canvi**, respecte a les actuals estructures tradicionals basades en departaments sectorials. L'educació, per donar resposta als canvis tecnològics i socials, hauria d'estar a un nivell superior al de departament, combinant estructures verticals i horitzontals.

Es remarquen quatre aspectes

- Continua essent imprescindible la **voluntat política** i la definició clara de **prioritats**.
- És necessària una total **transparència** per recuperar la confiança ciutadana i la seva implicació.
- Seran indispensables estructures variables i adaptatives que permetin treballar per projectes.
- Convé idear **noves formes de gestió**, amb més connexió amb la ciutadania.

Es proposa la necessitat de noves organitzacions i se'n defineixen tres propietats:

- **lideratges compartits**, que permetin la **transversalitat**.
- **flexibilitat**, per poder donar resposta a les necessitats emergents, d'una manera proactiva.
- **equips pluridisciplinars** que promoguin el **treball en xarxa** amb d'altres agents.

4. Perfil professional / Quins es necessitaran?

Respecte al perfil professional dels tècnics, hi ha consens en tres característiques fonamentals: vocació de servei públic; visió de globalitat i bon coneixement del territori.

Es parla, però, de perfils (en plural) ja que forçosament hauran de ser diversos i heterogenis. Cal capacitació per una nova manera de fer, ja que pren importància l'adaptació als canvis de la societat i de l'organització.

Per fer front als reptes, seran indispensables capacitats i habilitats per treballar en equips polivalents on s'hi aportin la visió educadora i de servei públic.

Per desenvolupar aquest rol, és indispensable que els tècnics locals :

- puguin fer una **diagnosi de les necessitats** així com **planificar el projecte** adequat per donar-hi resposta, i estiguin capacitats per a la **cooperació** amb altres agents, en el seu desenvolupament i en l'**avaluació**.
- tinguin formació en **polítiques públiques**, capacitació en **gestió pública** i capacitat d'**innovació**.
- tinguin habilitats de **comunicació** i també de generació **de complicitats** entre els diferents agents del territori (**connector** per a la creació i funcionament de xarxes).
- siguin promotors, col·laboradors o impulsors de **projectes comunitaris**, amb capacitats per **la intervenció directe** i el **treball en xarxa**.

Un grup detalla les capacitats necessàries: adaptabilitat, disponibilitat al canvi, flexibilitat, innovació, creativitat, mediació, proactivitat, d'exploració, de lideratge, de treball en equip...

Girona 28 de gener de 2015